

Inspektionsrapport
från Skolverket
2006:72

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Hindby småskola i
Malmö kommun

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Mötesplatsen i Malmö AB
Box 8185
200 41 Malmö

2006-06-20
1(2)
Dnr 54-2005:185

Genomförd utbildningsinspektion av den fristående grundskolan Hindby småskola i Malmö

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Hindby småskola i Malmö kommun. Inspektionen aviserades i brev den 12 april 2005 och besök gjordes i verksamheten den 12 maj 2005. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sex områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas i det fortsatta kvalitetsarbetet förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Hindby småskola övergripande är av god kvalitet. Det sker på skolan ett medvetet arbete för att skapa en god psykosocial och fysisk miljö och eleverna utvecklar normer, värden och förhållningssätt som ligger i linje med nationella och kommunala mål. Skolans ledning visar stort ansvar för att tillgodose elevernas rätt till utveckling och utbildning och elevernas kunskapsresultat ligger i nivå med förväntat resultat.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, så kallade förbättringsområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat om vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser.

- Elevernas inflytande över undervisningen bör förbättras.
- Det pågår ett utvecklingsarbete på skolan, ett arbete som bör fortgå om skolans pedagogiska arbetsformer skall leva upp till intentionerna i läroplanen.
- Skolans handlingsplan mot mobbning behöver utvecklas då den saknar en beskrivning av hur arbetet mot andra kränkningar, till exempel sexuella trakasserier eller rasism, kan stävjas.

Uppföljning

I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer när det gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Lena Godin
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsrådet Claes-Göran Aggebo och enhetschefen Björn Persson deltagit.

Kopia till:

Malmö kommun och övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i Hindby småskola

UTBILDNINGSSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatserna.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Hindby småskola

Skolverket sände den 12 april 2005 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Hindby småskola har bestått av undervisningsrådet Lena Godin och experten Anna-Karin Falkenström. Besök i Hindby småskola genomfördes den 12 maj 2005.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Hindby småskola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

Vid inspektionsbesöket intervjuades rektorn, personalrepresentanter, elever respektive föräldrar samt företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner.

Skolverket godkände Hindby småskola i Malmö kommun som en fristående skola för årskurserna 1–3 genom beslut den 30 oktober 1997 (dnr 1997:767). Av Skolverkets beslut framgår att Hindby småskola har allmän inriktning.

Den 19 november 1999 godkände Skolverket att Hindby småskola kompletterades med förskoleklass (dnr 1999:1858).

I beslut (dnr 2004:1061) den 15 februari 2005 beslutade Skolverket att godkänna en utökning av verksamheten motsvarande årskurserna 4–6. Denna verksamhet har dock inte kommit igång vid inspektionsbesöket.

Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan den startades 1998. Den senaste inspektionen av skolan den 12 maj 2000 (dnr 2000:388) resulterade i ett beslut om fortsatt godkännande.

I kontakter med stadsdelsförvaltningen med anledning av kommunens rätt till insyn i verksamheten har inte framkommit några negativa uppgifter angående Hindby småskola.

Beskrivning av skolan

Hindby småskola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	32
Förskoleklass	8
Grundskola	25

Verksamheten vid Hindby småskola omfattar en förskoleklass med åtta elever, en årskurs 1 med nio elever och en klass med 16 elever i årskurserna 2 och 3. Skolbarnsomsorgen är integrerad i skolans verksamhet. Inspektionen omfattar dock bara förskoleklass och grundskola.

Huvudman för verksamheten är Mötesplatsen i Malmö AB, som i sin organisation också ansvarar för två förskolor, lokaliserade till andra stadsdelar i Malmö. Mötesplatsen startade förskoleverksamhet i början av 1990-talet och utökade med skolverksamhet år 1998.

I styrelsen, som sammanträffar åtta gånger per år, sitter fem ledamöter. Rektorn, som är verkställande direktör och har aktiemajoritet i företaget, har en grundutbildning som förskollärare och har tjänstgjort som sådan på olika befattningar, företrädesvis inom förskoleverksamheten i Malmö kommun under en lång följd av år. Rektorn har också varit verksam i arbete med arbetsmarknadsfrågor och har erfarenhet från den politiska organisationen i Malmö.

Verksamheten är inrymd i renoverade lokaler på övervåningen i en skola av äldre datum och på nedre botten drivs förskoleverksamhet i Mötesplatsens regi. Flertalet elever i skolan är barn från den egna förskoleverksamheten och elevtillströmningen till skolan är stabil.

Hindby småskola ligger i ett område utanför kommunens centrala delar, ett område som till stora delar består av villor. Området är till största delen socialt och ekonomiskt stabilt och andelen elever med invandrarbakgrund är låg.

Skolan har inte lokalmässiga möjligheter att genomföra samtliga ämnen, varför idrott och hälsa genomförs på Nydalaskolan och textilslöjd på Söderkullaskolan.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten på Hindby småskola omfattar knappt ett 40-tal elever och skolans lilla format är det som dominerar såväl intervjuer som intrycken från besöket på skolan. Eleverna berättar att de alla känner varandra, de trivs och personalen är närvarande. Någon mobbning tycker man inte förekommer. Personalen menar att det har förekommit mobbning men att man idag har kommit längre i arbetet för att skapa en god värdegrund, en uppfattning som föräldrarna i huvudsak delar. Hösten 2004 genomfördes en enkätundersökning

bland föräldrarna som visar övervägande goda resultat men trots det framkommer vid besöket på skolan att det bland föräldrarna finns en tveksamhet till om samarbetet bland personalen fungerar tillräckligt bra och om personalen trivs med varandra. Man menar att man kan skönja en brist på positiv anda bland personalen. Det finns också föräldrar som ifrågasatt med vilken kraft och snabbhet personalen agerat då konflikter uppstått bland eleverna.

Inspektörsteamet kunde under besöket på skolan se exempel på elevernas inflytande över sitt lärande. Personalens och elevernas utsagor tyder dock på att ledningens tydliga viljeinriktning i detta avseende inte fått fullt genomslag, något som också framkommer i samtalen med rektorn. I intervjuerna med eleverna framkommer likaledes att arbetet med att stärka elevernas inflytande behöver utvecklas.

På skolan används utarbetade verktyg för att följa elevernas kunskapsutveckling och såväl personalrepresentanter som föräldrar menade att det på skolan finns en medvetenhet om vikten av att följa den enskilda elevens resultat. Utifrån iakttagelser under besöket och intervjuer med personal och föräldrar bedömer inspektörerna att resultaten ligger i nivå med förväntat resultat.

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att eleverna på Hindby småskola utvecklar normer, värden och förhållningssätt som ligger i linje med nationella mål. Skolmiljön är trygg och bemötandet mellan eleverna och mellan elever och vuxna är positivt, även om det finns anledning att utveckla samarbetsformerna i personalgruppen så att inte eventuella störningar i samarbetet påverkar klimatet negativt. Efter Skolverkets inspektion har man på skolan fört diskussioner härvidlag och vidtagit åtgärder för att utveckla arbetslagets metodik.

Resultatet av skolans insatser för att ge eleverna möjlighet att i takt med stigande ålder ha inflytande över sitt skolarbete bör förbättras. Det finns i skolans styrdokument en tydligt uttalad riktning i detta avseende men det behövs ytterligare ansträngningar om arbetsplanens väl formulerade mål, som tydligt anspelar på intentionerna i läroplanen, skall uppnås.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) trädde i kraft den 1 april 2006 och med anledning härav skall varje verksamhet ha en så kallad likabehandlingsplan. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Vid inspektionsbesöket hade Hindby småskola en mobbningsplan men denna behandlade dock inte kränkningar mellan vuxen och elev, vilket bör vara en del av skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling enligt Lpo 94. Inspektörerna förutsätter att man på skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete och att detta också kommer till uttryck i den nya likabehandlingsplanen.

Eleverna på Hindby småskola erbjuds skolhälsovård. Skolan har tillgång till skolläkare och skolsköterska finns närvarande på skolan en halv dag var fjortonde dag.

Kamratstödjare, fadderverksamhet, elevintervjuer och regelbundna kompis-samtal är exempel på insatser som används i arbetet för att skapa och utveckla goda normer och värden bland eleverna. Att det pågår samtal i klasserna som berör värdegrundsfrågor är också uppenbart men det saknas forum där eleverna självständigt kan få komma till tals och utveckla sin förmåga att delta i en demokratisk process. Efter Skolverkets besök har man emellertid startat en verksamhet med klassråd.

I skolans arbetsplan finns angivet att man på skolan skall lägga vikt vid ett nära och ömsesidigt samarbete med föräldrarna. Månatliga brev från rektorn och veckoinformation från klasslärarna skall vara några av verktygen för att kontakten skall bibehålls på ett positivt sätt. Att föräldrarna alltid är välkomna till skolan bekräftas under föräldraintervjun. Däremot är föräldrarna sällan delaktiga i samtal kring skolans inre arbete, diskussioner med fokus på till exempel skolans arbetsmetoder.

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att det på skolan sker ett medvetet arbete för att skapa en god psykosocial och fysisk miljö väl i överensstämmelse med allmänna mål och den värdegrund som läroplanens riktlinjer anger.

Det finns emellertid anledning att utveckla skolans mobbningsplan så att den beaktar alla former av kränkande behandling i en så kallad likabehandlingsplan.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Till grund för arbetet på skolan finns en strukturerad och genomarbetad arbetsplan som på ett enkelt sätt anger färdriktning och bakomliggande värderingar avseende det pedagogiska arbetet, värderingar som på ett tydligt sätt är kopplade till intentionerna i läroplanen. Arbetsplanen anger att skolan skall vara organiserad som en "byskola" där eleverna grupperas utifrån mognadsnivå och individuella utvecklingsplaner skall ligga till grund för den enskilde elevens utveckling. Personalen skall samarbeta i ett gemensamt arbetslag och tillsammans ansvara för barnens utveckling. Planeringsdagar och månatliga personalmöten skall föra utvecklingen framåt genom diskussioner kring skolans innehåll såväl som den enskilda elevens utveckling.

De drygt trettio barnen och eleverna är organiserade i traditionella klasser. Dörarna mellan de små klasserna tycks mestadels vara stängda och intervjuerna tyder på att tilltron bland personalen för varandras kompetens är ett hinder för en ökad samverkan. Gemensamma tematiska inslag, musik- och idrottsundervisning och särskilda aktivitetsdagar genomförs i åldersblandade former, men pedagogisk handledning och ett fortsatt utvecklingsarbete torde vara nödvändigt, om inte personalens olika synsätt skall hämma skolans utveckling. Både elever och föräldrar uttrycker sig övervägande positivt om skolans sätt att hantera elevernas inläring, men samtidigt efterlyser man kontinuitet och sammanhang i det pedagogiska upplägget.

I arbetsplanen finns exempel på lokalt anpassade kursplaner och av intervjuer med lärarna framgår att man lägger sig vinn om att eleverna skall få en utbildning som omfattar timplanens samtliga ämnen.

Skolledningen visar en medvetenhet för elevernas hälsa och olika tematiska inslag kring kost och motion genomförs med regelbundenhet. Hindby småskola är en av tio skolor i Malmö som ingår i ett projekt där allergikontroller genomförs och där undervisning om allergier ingår.

Möjligheten att tillgodose elever i behov av extra stöd har enligt personalen inte varit helt tillfredsställande. Skolan har haft möjlighet att till sin hjälp anlita externa specialpedagoger men sedan vårterminen 2005 har anställts personal med specialpedagogisk kompetens varför man idag menar att stödet till elever håller god kvalitet. Vare sig enkätsvar eller föräldraintervjun ger indikationer på att så inte skulle vara fallet. Åtgärdsprogram används som ett instrument för att tydliggöra och planera stödinsatserna och vårdnadshavarna och eleverna är delaktiga i detta arbete.

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att det krävs ytterligare ansträngningar för att skolans pedagogiska arbetsformer skall utvecklas i riktning mot intentionerna i läroplanen.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Inspektörsteamet gör bedömningen att det i skolledningen finns ett stort engagemang och genom att dra nytta av olika kompetenser i styrelsen finns en bred kunskapsbas. Men det är också tydligt att rektorn delar sin tid i olika verksamheter och på flera arbetsplatser. Personalintervjuerna tyder på att man saknar rektorns närvaro och styrning.

Som underlag för skolans kvalitetsarbete sammanställs regelbundet resultaten av genomförda elev- och föräldraenkäter och i samband med utvecklingssamtalen får föräldrarna tillfälle att framföra synpunkter via ett frågeformulär. Resultaten utgör ytterligare underlag för uppföljning och utvärdering.

Bland skolans dokument finns en kvalitetsredovisning som innehåller bedömningar av i vilken mån målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för det fortsatta arbetet i riktning mot målen.

Sammanfattningsvis finner inspektörsteamet att skolans ledning visar stort ansvar för att tillgodose elevernas rätt till utveckling och utbildning men arbetet på skolan skulle kunna stärkas och påskyndas om skolledningen i än större utsträckning blev tydlig i det pedagogiska utvecklingsarbetet. Skolans arbetsplan och kvalitetsredovisning utgör ett bra underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Information om skolan kan hämtas på skolans webbplats. Denna information kompletteras även med skriftlig information.

Skolan är öppen för alla. Barn från den egna förskoleverksamheten har företräde till skolan liksom syskon och barn boende i närområdet. Några anmälningsavgifter eller andra avgifter tas inte ut.

Föräldrarna informeras om möjligheten till modersmålsundervisning och några få aktuella elever deltar i undervisningen, som anordnas i kommunal regi. Några elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål förekommer inte.

Elevens val finns inlagt i schemat och utifrån inspektörsteamets bedömning är elevens val organiserat på ett sätt som innebär att eleverna på skolan har tillfälle att under denna tid ha möjlighet att bredda och fördjupa sina kunskaper utifrån elevens egna intressen.

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att Hindby småskola erbjuder det utbud som de statliga bestämmelserna föreskriver.

6. Resurser

Årsredovisning för räkenskapsåret 2004 visar på balans och företaget har tillgångar som täcker kortfristiga skulder. Företaget har inte några lån. Personalen är delaktig i budgetarbetet och ansvarar exempelvis för materialinköp.

Samtliga pedagoger på skolan har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. En plan för kompetensutveckling finns upprättad och sammanställningar tyder på att personalen får tillfälle till kontinuerlig fortbildning.

Av intervjuerna med skolledningen, personalen och också föräldrarna framgick att många upplever lokalerna som trånga och begränsande och hindrar möjligheten att formera större samlingar eller bryta upp klasserna och skapa mindre elevgrupper där olika eller parallella aktiviteter kan genomföras. Lokal för öppen förskoleverksamhet i angränsande byggnad står till skolans förfogande under del av dagen och borde kunna utgöra ett bra komplement. Denna möjlighet har i högre utsträckning tagits tillvara efter Skolverkets besök.

Sammanfattningsvis gör inspektörerna bedömningen att skolan använder sig av lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva.

Det pedagogiska materialet håller godtagbar standard och eleverna kan erbjudas en tidsenlig utbildning.

Inspektörerna gör vidare bedömningen att skolans lokaler är trånga, vilket försvårar personalens möjligheter att individualisera undervisningen för eleverna.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Hindby småskola övergripande är av god kvalitet.

Det sker på skolan ett medvetet arbete för att skapa en god psykosocial och fysisk miljö och eleverna utvecklar normer, värden och förhållningssätt som ligger i linje med nationella och kommunala mål. Skolans ledning visar stort ansvar för att tillgodose elevernas rätt till utveckling och utbildning och elevernas kunskapsresultat ligger i nivå med förväntat resultat.

Det finns dock behov av insatser inom följande områden.

Elevernas inflytande över undervisningens innehåll bör förbättras.

Det pågår ett utvecklingsarbete på skolan, ett arbete som bör fortgå om skolans pedagogiska arbetsformer skall leva upp till intentionerna i läroplanen.

Skolans handlingsplan mot mobbning behöver utvecklas då den saknar en beskrivning av hur arbetet mot andra kränkningar kan stävjas.

Datum	Ort
2006-06-20	Lund

Lena Godin

Anna-Karin Falkenström